

عنوان مقاله:

شناسایی مولفه های تاب آوری شهرهای مرزی ساحلی برابر مخاطرات طبیعی مطالعه موردی: شهر ساحلی مرزی بهشهر

محل انتشار:

علوم و فنون مرزی، دوره 10، شماره 4 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

عبداللهی ترابی - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد اسلامی واحد نور، ایران

صدرالدین متولی - دانشیار گروه جغرافیا، واحد نور، دانشگاه آزاد اسلامی، نور، ایران

غلامرضا جانباز قبادی - استادیار گروه جغرافیا، واحد نور، دانشگاه آزاد اسلامی، نور، ایران

خلاصه مقاله:

بلاای طبیعی، به عنوان مجموعه ای از حوادث زیان بار هستند که منشاء طبیعی دارند که بعضا عوامل انسانی هم در تشدید آن اثرگذار می باشد. در همین راستا تقویت مولفه های اجتماعی و اقتصادی و در پی آن افزایش تاب آوری در کاهش خسارات ناشی از بلاای طبیعی نقش مهم و موثری را می تواند ایفا کند. شهرهای مرزی به علت موقعیت خاص و حاشیه ای در معرض انواع فشارها و شوک های موجود و آتی وابسته به چالش های اقتصادی، اجتماعی، زیست محیطی، کالبدی و امنیتی قرار دارند. یکی از راهبردهای مهم در سطح جهانی در پاسخ گویی به این چالش ها، راهبرد افزایش تاب آوری جوامع است. رویکرد تاب آوری با بهبود سطح سازگاری و در نتیجه کاهش سطح آسیب پذیری در شهرهای مرزی تهدیدات ناشی از مخاطرات طبیعی در بحران های انسانی را کاهش داده و مدیریت پایدار این نواحی را بهبود می بخشد. پژوهش حاضر باهدف شناسایی و بررسی وضعیت تاب آوری شهری شهر مرزی و ساحلی بهشهر انجام گرفت. این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از منظر روش توصیفی-تحلیلی است. جامعه آماری پژوهش را کارشناسان و متخصصین ساکن در محدوده مورد مطالعه تشکیل می دادند. با توجه به نامشخص بودن تعداد آن ها، اقدام به نمونه گیری تصادفی ساده از ۵۰ نفر به صورت هدفمند شد. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه بود که روایی آن به صورت روایی صوری و ظاهری و همچنین روایی واگرا و پایایی پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی بررسی و تأیید شد. تجزیه و تحلیل داده ها و اطلاعات با استفاده نرم افزارهای SPSS و PLS انجام پذیرفت. یافته های حاصل از این پژوهش گویای آن بود که وضعیت کلی تاب آوری شهر مرزی ساحلی بهشهر در وضعیت نامطلوبی قرار دارد. به گونه ای که مقدار میانگین تجربی به دست آمده برای تاب آوری کلی شهر و ابعاد آن کمتر از میانگین حد متوسط عدد ۳ بود. از بین نواحی ۶ گانه محدوده مورد مطالعه ناحیه ۳ در وضعیت بهتری نسبت به نواحی دیگر قرار داشت و ناحیه ۴، با توجه به میانگین به دست آمده که برابر با ۴۳/۲ از بین نواحی مورد مطالعه در وضعیت نامطلوبی قرار داشت. از دیگر یافته های پژوهش از بین مولفه های تاب آوری شهری مولفه کالبدی با ضریب مسیر ۳۷۶/۰ دارای بیشترین ضریب مسیر و بیشترین تاثیر و مولفه نهادی مدیریتی با ضریب مسیر ۱۶۸/۰ دارای کمترین ضریب مسیر و کمترین تاثیر بر تاب آوری شهری داشت.

کلمات کلیدی:

تاب آوری شهری، مولفه کالبدی، مخاطرات طبیعی، سیلاب، شهر ساحلی مرزی بهشهر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1425135>

